

చదివిన ఉత్తరాన్నే చదువుతున్నాడు రంజన్. ఎన్నోసార్లు చదివాడు. మళ్ళీ అదే ఉత్తరాన్ని చదువుతున్నాడు.

రంజన్ కాలేజీలో డిగ్రీ చివరి సంవత్సరం చదువుతున్నాడు. అయితే అందరిలా అల్లరి చిల్లరగా తిరగడు. అమ్మాయిల్ని చూసి పల్కిలింపడు. అసలు అమ్మాయిల వేపు చూడనే చూడడు. ఏ హీరో అభిమాన సంఘంలోనూ నభ్యుడు కాదు.

అమ్మాయిల వల్ల అతడి ప్రవర్తన చూసిన ఆకాశయి కుర్రాళ్లు అతణ్ణి 'అభినవ ప్రవరుడు' అనే బిరుదుతో సత్కరించారు.

"ప్రవరుడు కాదు, గ్రీవరుడు కాదు కొజ్జా వెధవ!" అన్నారు నోటి దురుసు విద్యార్థులు. అలాంటి మెతక వాడిని కాలేజీ నుందరి ప్రేమించిందంటే ఎంతోమంది ముక్కు మీద వేలేసుకున్నారు.

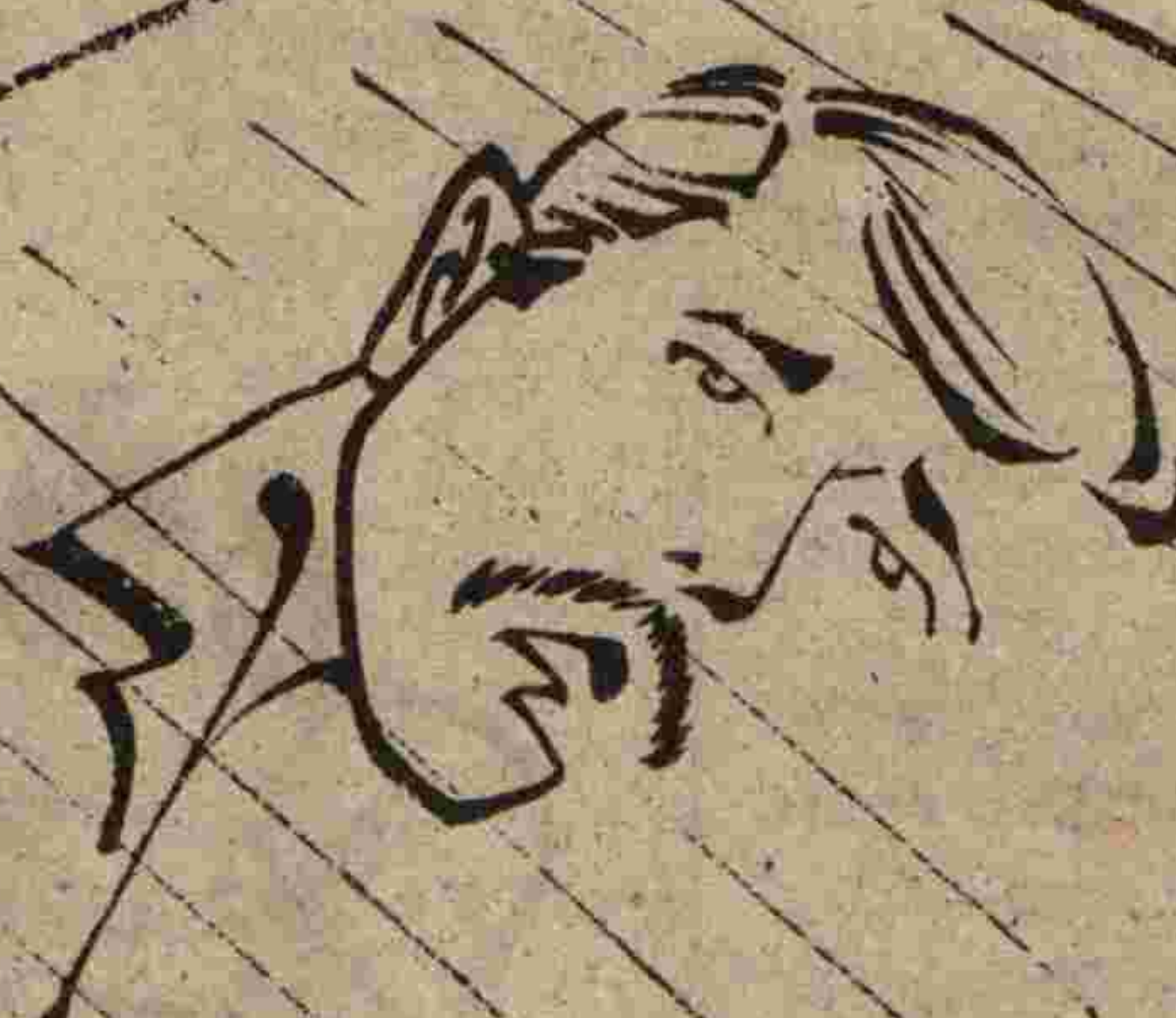
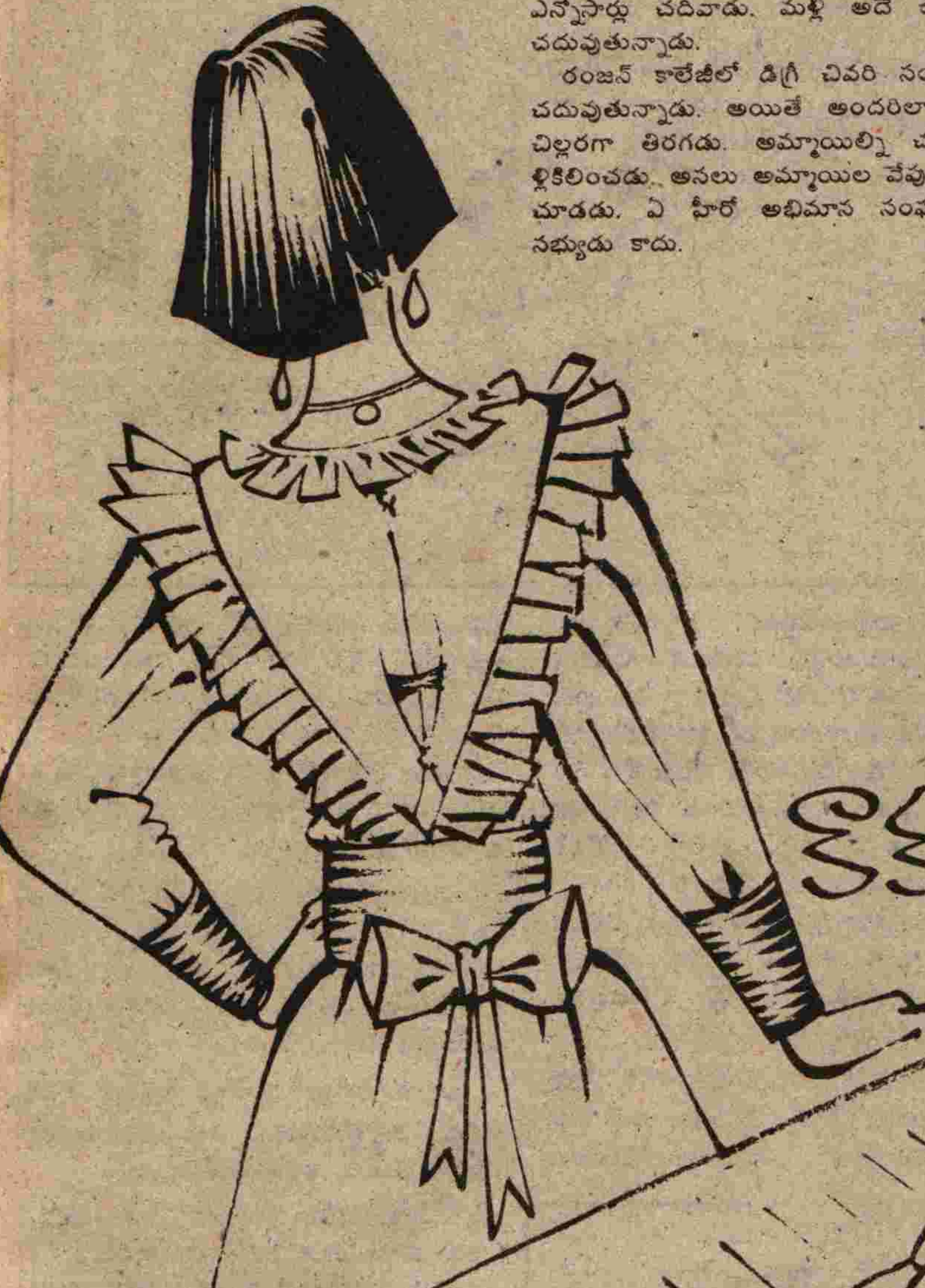
"ప్రేమా గాదు, దోమా గాదు - ఏదో మస్కా కొట్టడానికి ప్లాన్ వేసింది" అన్నారు అన్నింటినీ అనుమానించే వాళ్లు.

కాలేజీ నుందరి అసలు పేరు లత. అయితే ఆమెను ఎవరూ ఆ పేరుతో పిలువరు.

విలక్షణమైన కట్టా - బొట్టూ, హావభావాలు, అందచందాలు చూసి ఎవరూ ఏ శుభముహూర్తంలో ఆ అమ్మాయికి కాలేజీ నుందరి అని నామకరణం చేశారో గాని, అసలు పేరు అడుగంటిపోయి ఆ పేరే ప్రచారమైపోయింది.

రంజన్ చదువుతున్న కాలేజీలోనే లత కూడా డిగ్రీ చివరి సంవత్సరం చదువుతోంది.

కొకతొలియం

వై.సి.వి.
వెంకటరెడ్డి

వర్షపు చినుకుల కోసం నిరీక్షించే చాతక వక్షుల్లా లత కటాక్ష వీక్షణల కోసం ఎంతోమంది విద్యార్థులు తపాతపా లాడుతేంటే అందరినీ కాదని అనామకుడిలా ఉండే రంజన్‌ను ఆమె ప్రేమించడం నమ్మలేని వింత విషయం అయింది. రంజన్ కూడా ఆసందాశ్చర్యాలతో ఉక్కిరి బిక్కి రయ్యాడు.

ప్రేమ వ్యవహారాల్లో పురుషులు చిరవ తీసుకోవడం సహజం. అలాగని రంజన్ చిరవ తీసుకోలేదు. అతడు చిరవ తీసుకొని ఉంటే ఇది చర్చనీయాంశం అయ్యేది కాదు.

ప్రేమ లేఖతో ప్రారంభించిన లత పరిచయం పెంచుకొని పరిణయం చేసుకోమని వట్టుబట్టింది.

ఉబుసుపోకకు ప్రారంభమయిన ఉత్తరాయణం ప్రేమాయణంగా పరిణతి చెందుతుందని, క్రమేపీ అది పెళ్లికి దారి తీస్తుందని ఊహించని రంజన్ తికమకపడసాగాడు.

'చేసుకుంటానంటే తల్లిదండ్రులు ఏమంటారో చేసుకోను అంటే లత ఏం అల్లరి చేస్తుందో' అని బుర్ర బద్దలు కొట్టుకుంటున్న నమయంలో వచ్చిన తండ్రిగారి ఉత్తరం ఉపశమనం కలిగించింది రంజన్‌కు.

అందుకే ఆ ఉత్తరాన్ని వదే వదే చదవడం "హల్లో రంజన్!" అంటూ అమ్మాయి గదిలో ఒక గు పెట్టడమూ, "హల్లో లత!" అంటూ రంజన్ గుంపుతున్న ఉత్తరాన్ని రేబుల్ మీద పెట్టడమూ అతనికి జరిగాయి.

"ఏదో శ్రద్ధగా చూపుతున్నారే?" అంది లత.

"చెబుతా, కూచోండి" అంటూ కుర్చీవేపు చూపించాడు.

కూచుంది లత.

'నాన్నగారు రాసిన ఉత్తరం చూచు చూపించాలా, వద్దా?' అని తటవటాయిస్తూ ఉండగా - "మీ నాన్నగారికి ఉత్తరం రాశారా?" అంది లత.

"నేను రాయాలని అనుకుంటూ ఉండగానే మా నాన్నగారు రాశారు" అన్నాడు రంజన్.

"ఏవో క్షేమ నమాచారాలు, ఇంటి విషయాలు రాసి ఉంటారు" అంది లత.

"కాదు, మన విషయాలే రాశారు."

"ఏం రాశారు?"

"చూడండి!" అంటూ ఉత్తరం లత చేతికి ఇవ్వబోయాడు.

"చదవండి" అంది లత.

ఉత్తరం చదవసాగాడు రంజన్.

"చిరంజీవి రంజన్,

"కథలు రాసే విషయంలో నాకు నలహా లిస్తున్న నీకు ఇలాంటి ఉత్తరం రాయవలసి వస్తుందని కలలో గూడా అనుకోలేదు. గత్యంతరం రాయవలసి వచ్చినందుకు చింతిస్తున్నాను."

"మీ నాన్నగారు కథలు రాస్తారా?" ప్రశ్నించింది లత కుతూహలంగా.

"అవును, రాస్తారు" అన్నాడు ముక్తనరిగా.

"నరే చదవండి."

చదవసాగాడు.

"ప్రమాదం ఎప్పుడు ఏ రూపంలో ఎలా

వస్తుందో ఎవరికీ తెలీదన్న నగ్ననత్యాన్ని అంగీకరించక తప్పదు. తన కేం లోటు లేదని, భవిష్యత్తులో కలగదని ధీమాగా తలెత్తుకొని తిరిగే మానవుడికి అనుకోని రీతిలో ఆకస్మికంగా ఏదో ప్రమాదం ముంచుకొచ్చి ఎత్తిన తల సిగ్గుతో వంచుకొనేలా చేస్తుంది. అందుకే మానవాతీతమయిన మహాత్తర శక్తి ఏదో మనల్ని నడిపిస్తోందన్న రహస్యం విడివడని చిక్కు ముడిలా ఉండిపోయింది."

"ఇదీ కథలా ఉండే?" అంది లత కొత్త విషయం కనుగొన్నదానిలా.

"రచయిత లంటే ఏమనుకున్నారు?" అన్నాడు గర్వంగా.

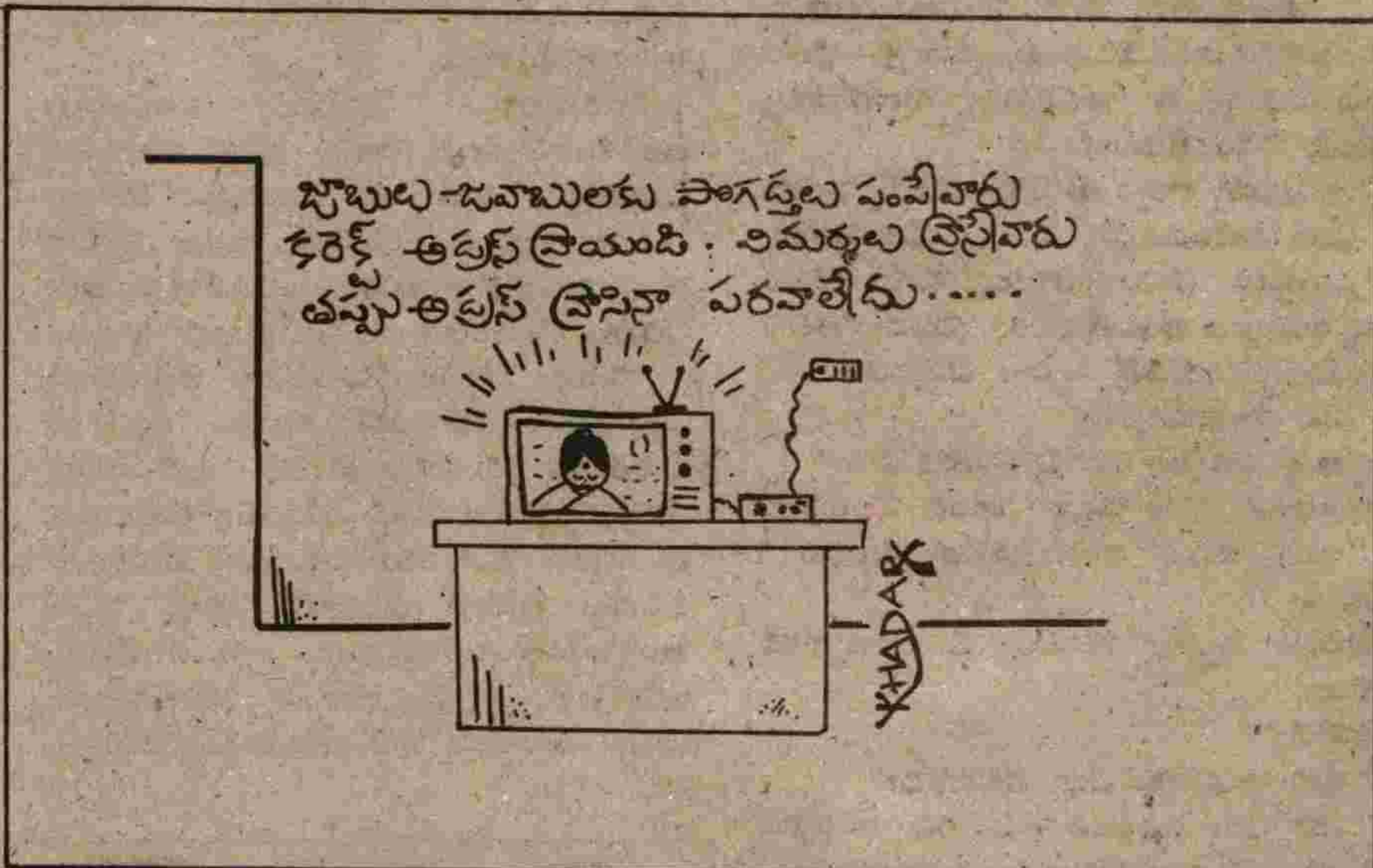
"నరే చదవండి" అంది.

"కుమారులు భవిష్యత్తులో తమ కేదో ఒరగబెడతారన్న ఆశ లేకపోయినా పిల్లల్ని పెంచి, పెద్ద చేసి, విద్యాబుద్ధులు చెప్పించి, తీర్చిదిద్ది ప్రయోజకుల్ని చేయడం తమ విద్యుక్త ధర్మంగా భావించి, తమ పిల్లల్ని ఆభ్యుదయ

కంటే ఎక్కువ మార్కులు సంపాదించి 'పువ్వు పుట్టగనే పరిమళిస్తుంది' అనే సామెత సత్యమని నిరూపించావు. అద్వితీయమైన తెలివితేటలు కలవాడివని, మంచి ఉద్యోగివై భవిష్యత్తులో మాకు నవాకరిస్తావని, నాతోబాటు అన్నగారు కూడా డబ్బు సంపాదించి అన్ని సదుపాయాలూ సమకూర్చారు.

"నేను ధనికుణ్ణి కాదన్న వాస్తవం మాత్రమే నీకు తెలుసు. ఒకే ఒక్క వర్షం, ఒకే ఒక్క దోవతితో ఒక సంవత్సరం గడిపానంటే ఒకనాటి నా ఆర్థిక దుస్థితిని సులభంగా అంచనా వేయవచ్చు. 'సన్నన్నం సున్న సుమీ వన్నుగ వల్నాటి సీమ ప్రజలందరికీనో' అన్నాడు శ్రీనాథుడు. వల్నాటి ప్రాంతం ప్రజల్లాగా నేనూ ఒకప్పుడు పరి బియ్యం అన్నం కోసం తపాతపాలాడిన నగ్ననత్యం నీకు తెలీదు.

"ఎన్ని ఆర్థిక ఇబ్బందులు ఉన్నా నీ అభిమతానికి వంతపాడి అప్పులు చేసి ఎంతో డబ్బు నీ చదువులకు తగలేశాం. నీవు ఏరు దాటక తెప్ప తగలేసే వాడివని, పయోముఖ

మార్గంలో నడిపించడానికి తల్లిదండ్రులు శాయశక్తులా కృషి చేస్తారు.

"వృద్ధాప్యంలో తల్లిదండ్రులకు సేవ చేయడం పిల్లల బాధ్యత. సేవ చేయకపోయినా కృతజ్ఞత కలిగి ఉండడం కనీస ధర్మం. కృతఘ్నులై తల్లిదండ్రుల మనసు నొప్పించడం మానవులు చేసే పని కాదు. నీవు అలాంటి నీతిమాలిన పని చేసి మా మనసు నొప్పించావు. నిన్ను ప్రయోజకుణ్ణి చేయటానికి మేము ఎంత కష్టపడ్డామో నీకు తెలీదు. తెలియజేయడానికి ఈ ఉత్తరం రాస్తున్నాను."

"నీతిమాలిన పని చేశారా?" అడిగింది లత ఆశ్చర్యంగా.

"తినబోతూ రుచి అడుగుతారే?" అన్నాడు రంజన్.

"అయితే చదవండి."

"ప్రతి పరీక్షలోనూ నేను ఊహించిన మార్కుల

విషకుంభం అని, నివురుగప్పిన నిప్పువని, గముఖ వ్యాఘ్రమని గుర్తించలేక పొరబడ్డాం. దేవుడిలా కనిపించే నీలో దానవుడు దాగి ఉన్నాడన్న నంగతి తెలుసుకోలేకపోయాం. అందుకే 'మనిషి మర్కం, నీళ్ల లోతు తెలుసుకోవడం కష్టం' అన్నారు పెద్దలు."

"చవటలా కనిపించే మీ గుణగణాల్ని వర్ణించడానికి ఇన్ని విశేషణలు ఉపయోగించారే మీ నాన్నగారు" అంది లత వయ్యారంగా వైట నవరించుకుంటూ.

"చవటలా కనిపిస్తానా?" అన్నాడు రంజన్ ఆముదం తగిన వాడిలా ముఖం పెట్టి.

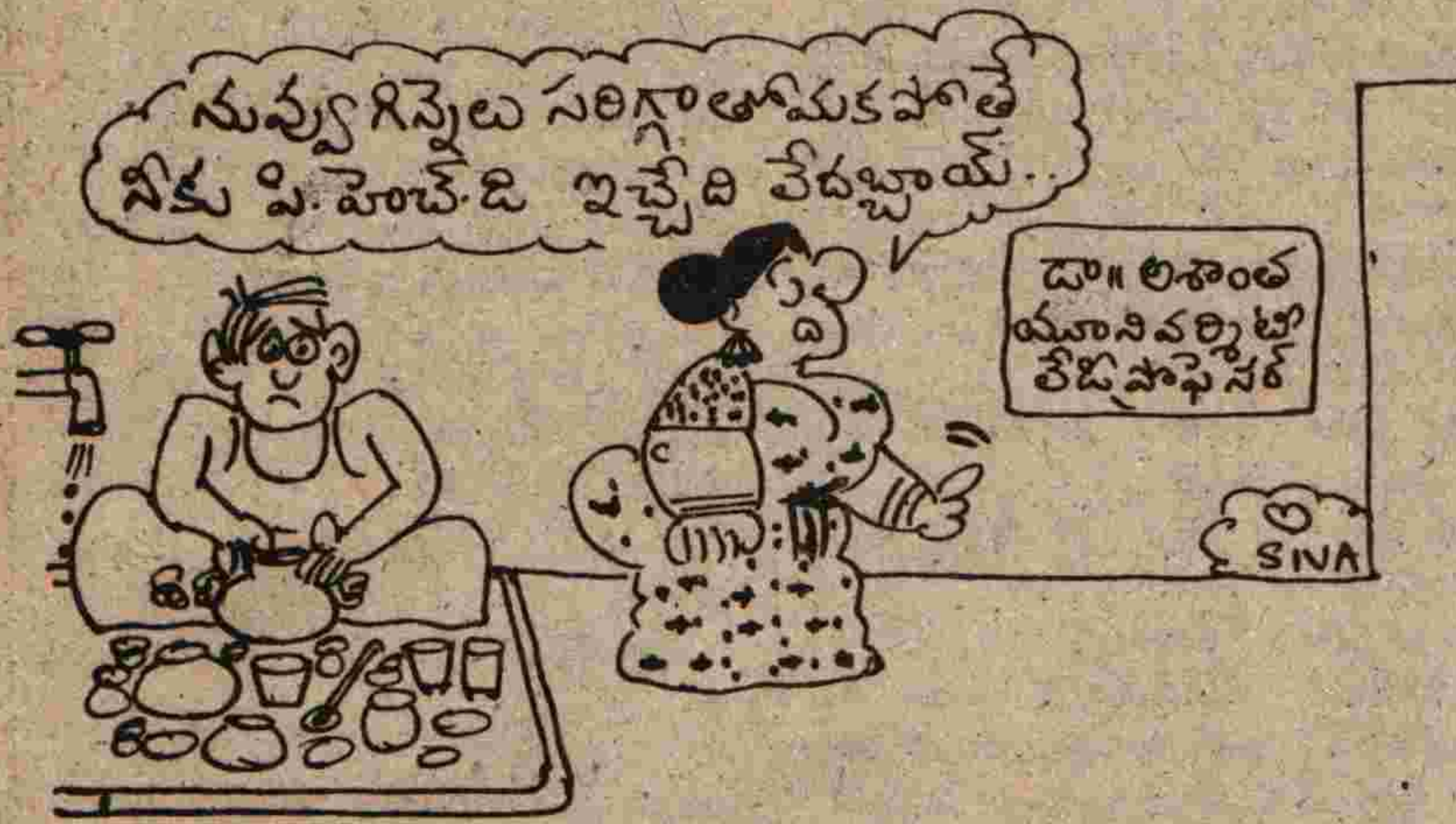
"చదువులో కాదనుకోండి" అంది తాపిగా లత.

"మరి దేంట్లో?"

"చదవండి... కొండవీడు చేంతాడులా ఉందిగా ఉత్తరం" అంది మాట దాటవేస్తూ.

చదవసాగాడు రంజన్.

"కని, పెంచి, పెద్ద చేసి, దాదాపు ఇరవై ఏళ్లు

“పెళ్లి నూరేళ్ల వంట’ అన్నారు అనుభవజ్ఞులు. కాబట్టి జీవిత భాగస్వామిని ఎంచుకొనే విషయంలో యవ్వనేద్యేగం కాని, కామోద్రేకం కాని వనికీరావు. చక్కగా అలోచించి, మంచి-చెడులు బేరీజు వేసుకొని జీవిత భాగస్వామిని ఎంచుకోవడం మంచిది. అందువల్ల ఆ బాధ్యత అనుభవజ్ఞులైన పెద్దలకే అప్పగించడం శ్రేయస్కరం. అలా కాకుండా తల్లిదండ్రులను, అన్నదమ్ములను, బంధు-మిత్రులను దిక్కరించి చేసుకున్న ప్రేమ పెళ్లిళ్లు మూడునాళ్ల ముచ్చటగా ముగిసిపోతున్నాయి. పిల్లలు కలిగి, కోరికలు తగ్గి మోజు మోకాళ్లకు దిగిననాడు అలనాటి ప్రేమ ద్వేషంగా మారి, అడుగుడుగునా వరస్వరం దోషారోపణలు చేసుకొని, గత్యంతరం లేక విడాకులు తీసుకున్న ప్రేమ జంటలు ఎన్నో ఉన్నాయి.

“అటు అత్తవా రింటికి వెళ్లకూడదని, ఇటు మన ఇంటికి రాకూడదని నిర్ణయించుకోవడం నీ పిరికితనానికి తార్కాణం. లోకం ఏమంటుందో నన్ను భయం.

“చేసే వని మంచిదని మన మనసుకు తోచినప్పుడు లోకుల విమర్శల్ని భాతరు చేయవలసిన అవసరం లేదని నీ మిత్రులతో వాదిస్తూ ఉండగా విన్నాను. ‘లోకులు కాకులు’ అనే సామెతను దృష్టిలో పెట్టుకొని అలా వాదించావని నా అభిప్రాయం. నీ శ్రేయోభిలాషులు కూడా లోకులే కగా వాళ్ళు కాకులేనని కొట్టిపారేయడం సమంజసమా? అందరికీ అన్ని విషయాల్లో అనుభవం, చరవ ఉండదు. అందువల్ల ఎంత తెలివయిన మనిషయినా తనకు అనుభవంలేని విషయంలో పొరపాటు పడిపోవడం సహజం. అలాంటి సమయాల్లో అనుభవజ్ఞుల సలహా తీసుకోవడం తప్పకాదు.

“వృద్ధాప్యంలో తల్లిదండ్రుల్ని చూసుకోవలసి వస్తుందేమో నని, ఆ జంజాటం తప్పించుకోవాలనే ఉద్దేశంతో వలాయనం చిత్తగించడానికి ప్రణాళిక సిద్ధం చేసుకున్నావు. నీలాంటి పిరికివందలు, వలాయనవాదులు కులాంతర వివాహం చేసుకున్నా మతాంతర వివాహం చేసుకున్నా సమాజానికి ఒరిగే దేమీలేదు. సంఘ సంస్కరణాభిలాష లేనప్పుడు అలాంటి వివాహం చేసుకోవలసిన అవసరం ఏముంది? ఎవరిని ఉద్ధరించడానికి ఆ ప్రయత్నం?

“వివాహ విషయంలో చాలా కాలం నుండి నాకు కొన్ని అభిప్రాయాలు ఉన్నాయి, వాటిని ఇప్పుడు మార్చుకోను” అని అన్నావని తెలిసింది. కామోద్రేకంతో తప్పటడుగు వేసి, ఆ తప్పిదాన్ని కప్పిపుచ్చుకోవటానికి డొంకతిరుగుడుగా వాదించి, ఆ వాదానికి ఆదర్యం అంటగట్టడానికి ప్రయత్నించడం ‘దయ్యాలు వేదాలు వల్లించినట్లు’ ఉంది.

“వినాడు అమ్మాయిల వేపు కన్నెత్తి చూడని నీకు అయాచితంగా అంది వచ్చిన అమ్మాయి అప్పరసలా కనవడడంలో ఆశ్చర్యం లేదు. ఆమె

కలసి మెలసి ఉన్న మేమే నీ నిజస్వరూపాన్ని వసిరట్టతేక పొరబడినప్పుడు, కొన్నాళ్ల క్రితం వరిచయమైన ఆ అమ్మాయి గుణగుణాల్ని గురించి నీకేం తెలుసు?

“అనుకున్న కార్యం అనుకూలమయ్యే వరకూ వినడం నడించవచ్చు. వినయ విధేయతలు, భక్తిప్రవృత్తులు, ప్రేమానురాగాలు, సిగ్గు శరము ఉన్న అమ్మాయి అయితే ముక్కా మొహం తెలిసి పరాయి యువకుడితో స్నేహం చేస్తుందా?”

“ఎవ రా అమ్మాయి?”

“అద్దు ప్రశ్నలు వేసి విసిగించక విను.”

“జవాబు చెబితే ఏంటా” అంది మొండిగా.

“లత... కాదు... కాదు... కాలేజీ నుందరి!”

అన్నాడు.

“మన స్నేహం గురించి మీ నాన్నగారికి రాకారా?”

“లేదే!”

“మరి ఆయనకు ఎలా తెలిసింది?”

“చెప్పానుగా రవయిత అని. ‘రవి కాంచనిచో కవి కాంచనే కదా’ అన్నారు పెద్దలు.”

“అబద్ధం. మీ నాన్నగారికి ఎవరో చెప్పారు.”

“ఎవరయినా చెప్పారే, ఆయనే ఉహించారే తెలియదు. ఉత్తరం చదవమంటారా, వద్దా?”

“సారీ... చదవండి, చదవండి...!”

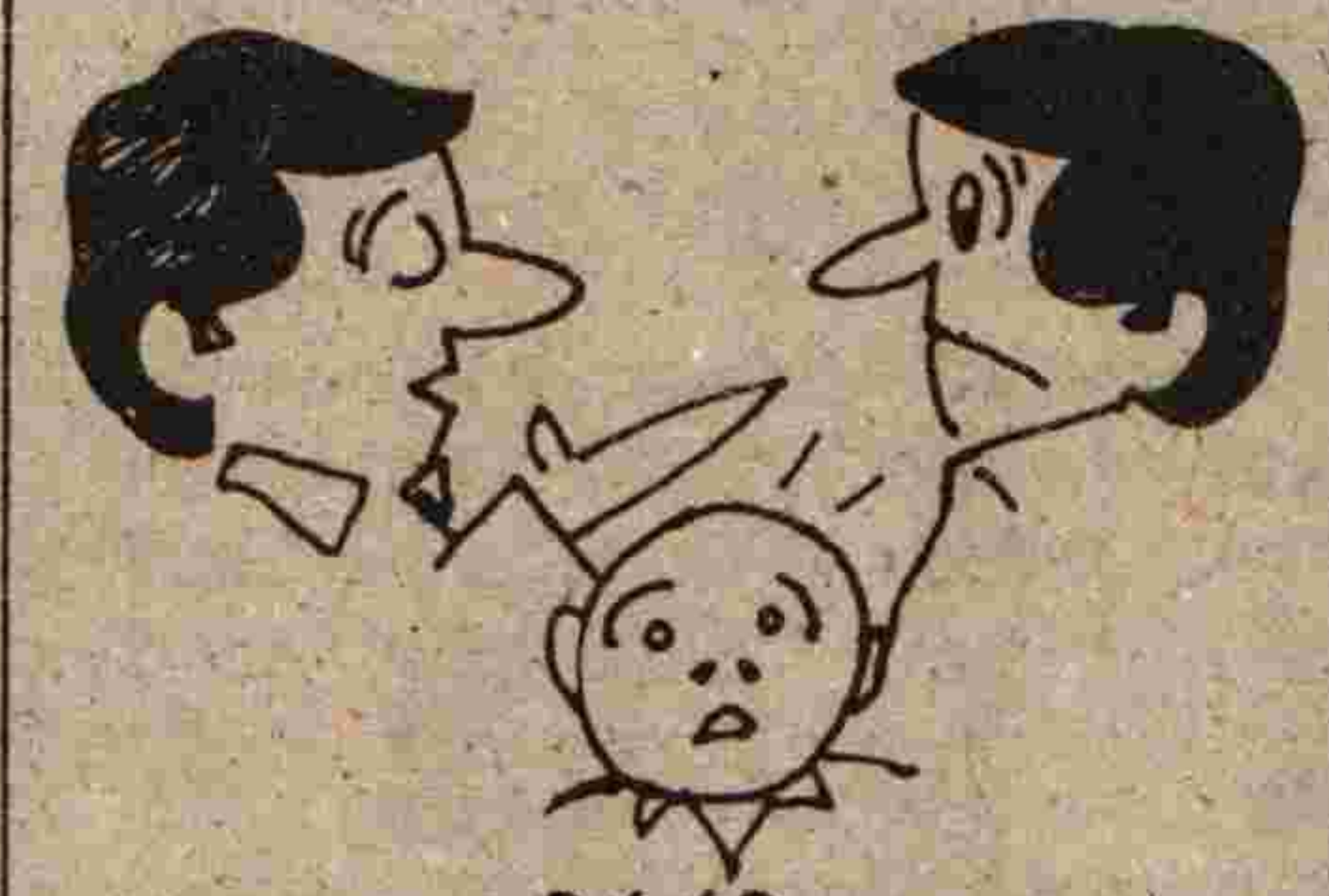
“అమ్మా - నాన్నకు తెలియకుండా పెళ్లి చేసుకోవడానికి సిద్ధపడితే వాళ్లు ఎంత బాధపడతారో నన్ను జ్ఞానం కూడా నీకు లేకపోయిందా! అందుకే ‘అడ్డాలనాడు బిడ్డలు గాని గడ్డాల నాడు బిడ్డలా’ అన్నారు.

“చిదవురుగులా సమాజాన్ని వట్టి పీడిస్తున్న కుల వ్యవస్థను, మత మార్గాన్ని సమూలంగా నిర్మూలించాలన్న నద్దావంత సంఘ సంస్కర్తలు కులాంతర, మతాంతర వివాహాల్ని ప్రోత్సహిస్తున్నారు. ఆలోచన మంచిదే, కులాంతర వివాహమయినా, మతాంతర వివాహమయినా అదర్భ వివాహమైతే నాకు ఇష్టమే. ఆ విషయం నీకూ తెలుసు. తెలిసి దొంగచాటుగా

నిర్ణయించుకున్నావంటే ఏదో మోసం జరిగిందని అనుమానిస్తున్నాను.

“ఇరువకాల పెద్దలు, బంధువులు అంగీకరించి కలసి మెలసి చేస్తేనే కులాంతర వివాహమైనా, మతాంతర వివాహమైనా కొన్నాళ్లు మనగలుగుతుంది. లేకపోతే ఎంత త్వరగా కలుసుకుంటారో అంత త్వరగా విడిపోతారు. అలా విడిపోయిన దంపతులు ఎందరో నాకు తెలుసు.

“కుటిల రాజకీయ నాయకుల జిత్తులమారి ఎత్తుగడల ప్రభావంతో కులాలు, మతాలు వేర్పరితలలు వేసి పుర్ణణలకు దిగి నెత్తుటి ఏరులు పారిస్తున్న ప్రస్తుత విషమ వరిస్థితుల్లో కులాంతర, మతాంతర వివాహాలు సమస్యకు వరిష్కారం కావచ్చు. అయితే అలాంటి పెళ్లిళ్లు పెద్దల అంగీకారంతో జరిగితేనే సమస్యకు వరిష్కారం లభిస్తుంది. అలా కాకుండా దొంగచాటుగా చేసుకుంటే సమస్య మరి జటిలమయ్యే ప్రమాదం లేకపోలేదు.

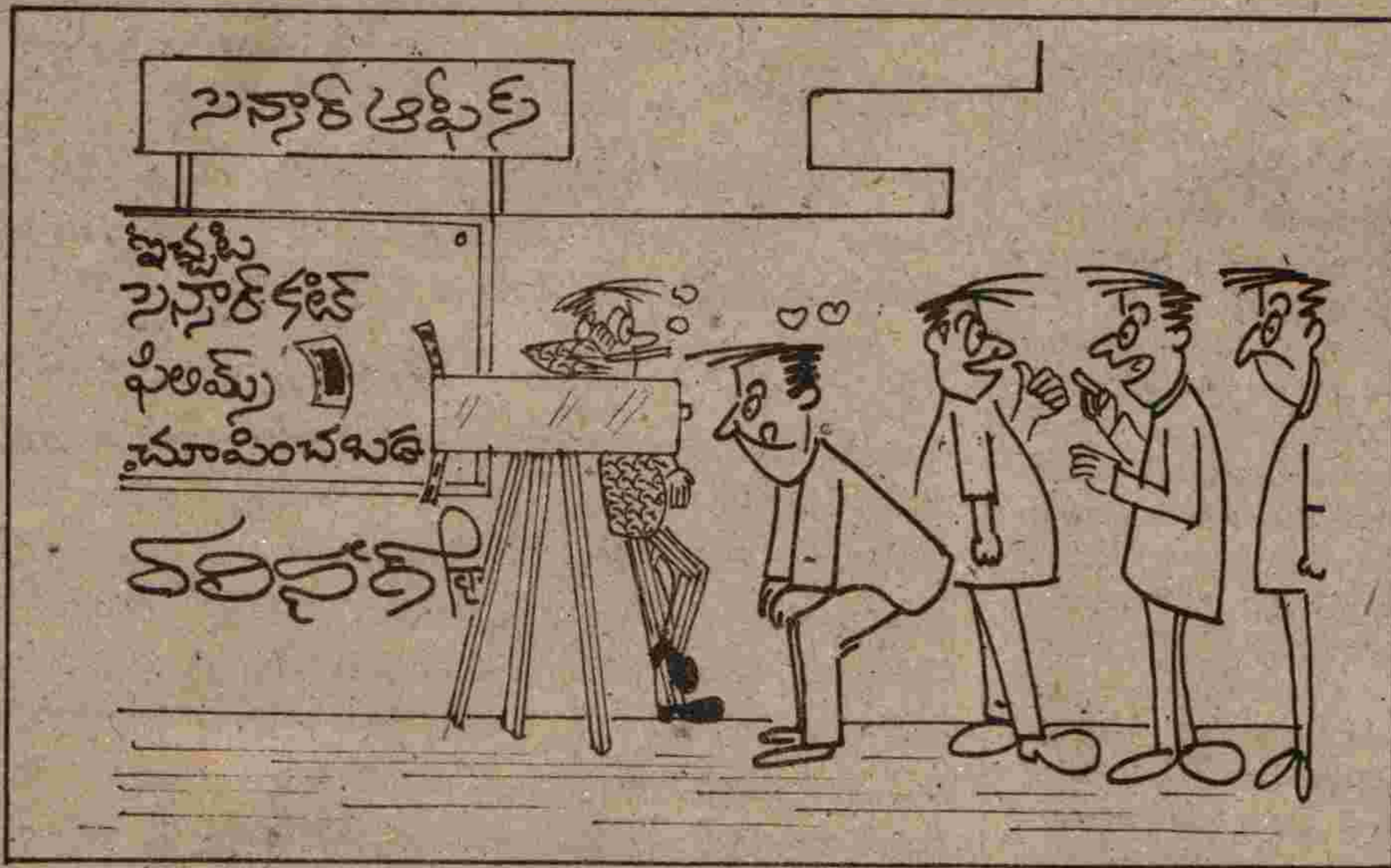

తిరువతి

“మీ అబ్బాయికి గుండెక్కడ చేయించారు? తిరువతేనా?; అడిగాడు ఆనందం వస్త్రాద్ వీరయ్యను.

“అబ్బే? అదేంకాదు. మొన్న ఆయిల్ బాత్ చేయిస్తుంటే కొన్న గట్టిగా పూస్ చేశానంతే?”

ఎన్.వ్యమీలా బాలరమేష్ రెడ్డి [తిరువతి]

('కాకతాళ్యం' క9 పేజీ తరువాయి)

నాన్నగారు ఆవులిస్తే పేగులు లెక్కపెడతారని అనుకోనేవాడు తను. ఆవులింపకపోయినా లెక్కపెడతాడని ఇప్పుడు తెలుసుకున్నాడు. లతకూ, తనకూ తప్ప అన్యులకు ఏమాత్రం తెలియని రహస్యం నాన్నగారు ఎలా వసిగట్టారో ఎంత తల బాదుకున్నా అతడికి అర్థం కాలేదు.

వసికట్టినవారు ఊరికే ఉండకుండా అమ్మాయి తండ్రిగారి ఆస్తిలో వాటా అడగమని ఎందుకు రాయాలి? రాశాడు పో, నేను మాత్రం ఆ ఉత్తరం లతకు ఎందుకు చూపించాలి? చూపిస్తే మాత్రం వందెం గెలవడం కోసం నాటక మాడనని లత ఉత్తరం ధ్రావడం సమంజసమా?

నేను బుద్ధిమంతుణ్ణి కాబట్టి అమ్మాయి నాటక మాడినా, నాట్యం చేసినా నరిపోయింది. నేను తొందరపడి అసభ్యంగా వ్యవహరించి నాటకం రక్తి కట్టలా చేసి ఉంటే?

ప్రేమించానని, పెళ్లి చేసుకుందామని అనడం నాటకమా, లేక వందెం గెలవడానికి నాటక మాడనని అనడం నాటకమా? నాటక మేదో, వాస్తవ మేదో అంతా తేకమకగా ఉంది. నన్ను తిప్పలు పెట్టాలని నాటక మంటోందా? నాన్నగారికి తెలియకపోతే నాటకమయినా, వాస్తవమయినా నష్టం లేదు.

ఆలోచనలలో మునిగి తేలుతూ వాచ్ చూసుకున్నాడు. కాలేజీకి వేళయింది. హడావుడిగా కార్యక్రమాలు ముగించుకొని తొందర తొందరగా బయలుదేరాడు.

అందరూ అతడి వేపు ఆసక్తిగా చూడసాగారు. తదేకంగా చూడసాగారు. వింతగా, విచిత్రంగా చూడసాగారు. చూసిన వాళ్లు చూపు మళ్లించుకోకుండా చూస్తున్నారు. ముసిముసిగా నవ్వుతున్నారు. భావగర్భితంగా నవ్వుతున్నారు.

వాళ్లనవ్వులు చూసి రంజన్ కు భీతి వుట్టింది.

“మా ప్రేమాయణం, లత నన్ను తిరస్కరించిన విషయమూ ఏళ్లకు తెలిసిందా? ... ఎలా

తెలుస్తుంది? నేను చెప్పాలి, లేదా లత చెప్పాలి. లత చెబుతుందా? ఏమని చెబుతుంది?

“మగపిల్లలు - అందులోను ఆకతాయిలయితే 'వాళ్లను ప్రేమించాను, వీళ్లను ప్రేమించాను' అంటూ గప్పాలు కొట్టుకోవటం సహజం. ఆడపిల్ల అలా చెప్పుకుంటుందా? ఒకవేళ చెప్పినా ఆడపిల్లలకు చెప్పచ్చు... ఆడపిల్లలకు చెబితే మగపిల్లలకు ఎలా తెలిసింది?” అనుకున్నాడు రంజన్ తనలో తాను.

కాలేజీ వరండాలో అతడి మిత్రుడు జయరాం కనిపించాడు. అతడూ అందరిలాగే నవ్వుతున్నాడు.

“అందరికీ ఒకే జబ్బు - నవ్వే జబ్బు. వీళ్లంతా 'లాఫింగ్ గాస్' పీల్చారా కొంపదీసి!” అనుకున్నాడు రంజన్.

“ఎలా, పిచ్చి వట్టిందా?” అన్నాడు జయరాం. “నాకు కాదు పిచ్చి, మీకు!” అంటూ విరుచుకుపడ్డాడు రంజన్.

“మాకేం పిచ్చి?” అన్నాడు జయరాం నవ్వుతూనే.

“నవ్వే పిచ్చి” అన్నాడు తాపీగా.

“నీ వేషం చూసి నవ్వకపోతే ఏడఫ మంటావా?”

కటవుట్

“ఆ హీరో ఎలక్ష్ట్రో అంత మెజారిటీతో గెలవడానికి ప్రత్యేక కారణాలేమైనా ఉన్నాయా?” అని అడిగాడు విలేఖరి విశ్వం అతని సెక్యటరీ సెల్యమణిని.

“అ... ఏముంది... ఎలక్ష్ట్రో గెలిస్తే తను నటించిన సినిమాల కటవుట్లలో 'కటవుట్ల ఇల్లు' నిర్మించి ఇస్తానని వాగ్దానం చేశాడంతే?” అనలు విషయం తెలియజేశాడు సెక్యటరీ సెల్యమణి.

ఎన్.వహమీలా రమేష్ రెడ్డి [తిరుపతి]